

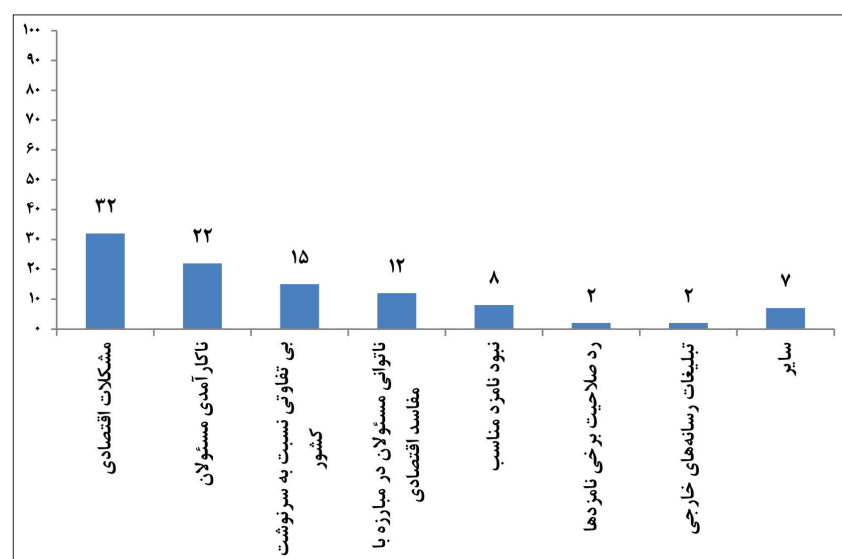
مقایسه میزان برآورد رأی نامزدها و مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۳۹۶			
در مراکز افکارسنجی با آمار رسمی وزارت کشور			
مشارکت	روحانی	رئیس	موارد نهاد
۷۳/۱	۵۶/۸	۳۹/۵	مرکز تحقیقات صداوسیما
۷۲	۵۴/۶	۳۶/۸	ایسپا
-	۵۵/۶	۳۳/۸	دانشگاه تهران
۷۳/۰۷	۵۷	۳۸/۵	وزارت کشور

جدول شماره ۱

میزان علاقه‌مندی مردم به این دوره از انتخابات چقدر است؟ نیازمند بررسی است و با نزدیک شدن به روز انتخابات اهمیت ویژه‌ای پیدا می‌کند. یکی از شیوه‌های متداول در این زمینه انجام نظرسنجی‌های انتخاباتی است. معمولاً اولین موضوعی که در نظرسنجی‌های انتخاباتی به آن اشاره شده، میزان مشارکت است. مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ مانند انتخابات مجلس گذشته تحت‌تأثیر عوامل مختلفی قرار داشت.

مشکلات اقتصادی و ناکارآمدی مسئولان

در انتخابات ۱۴۰۰ یکی از مسائلی که مشارکت در انتخابات را تحت‌تأثیر قرار داد، مشکلات اقتصادی مردم بود. برخی رسانه‌های داخلی و جریان‌های سیاسی علت اصلی مشارکت نکردن مردم در انتخابات را مسائل سیاسی مثل رداصلحیت برخی نامزدها و حضور نداشتن نامزد مورد علاقه عنوان کرده بودند، اما نارضایتی مردم از مشکلات اقتصادی و ناکارآمدی مسئولان سهم مهمی در این عدم مشارکت داشت؛ به‌طوری‌که نتایج مرکز تحقیقات صداوسیما نشان می‌دهد بیش از ۵۵ درصد مردم مشکلات اقتصادی و ناکارآمدی مسئولان را عامل اصلی عدم شرکت در انتخابات می‌دانند و ۲ درصد مسائلی همچون رداصلحیت‌ها را علت این مسأله می‌دانند. (نمودار شماره ۱) یافته‌های افکارسنجی ایسپا که مربوط به شرکت مرددین در این انتخابات و تأییدکننده موضوع فوق است، نشان می‌دهد تقریباً نیمی از افراد در نظرسنجی گفته‌اند در صورتی‌که شرایط اقتصادی بهتر شود، از دودلی خارج شده و در انتخابات شرکت خواهند کرد. در پاسخ به سؤال نظرسنجی ایسپا که «اگر نامزدها برنامه جدی برای بهبود وضعیت اقتصادی کشور داشته باشند، تا چه حد در شرکت شما در انتخابات تأثیر دارد؟»، نتایج زیر حاصل شده است: (نمودار شماره ۲)

نمودار شماره ۱

انتخاباتی جامعه را رصد کردند که از مهم‌ترین این مراکز می‌توان به مرکز افکارسنجی دانشجویان (ایسپا) و مرکز تحقیقات صداوسیما اشاره کرد.

انتخابات ۱۴۰۰ در آینه افکارسنجی‌ها

در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری نسبت به دوره‌های گذشته، نظرسنجی‌های انتخاباتی به‌عنوان یکی از ابزارهای برآورد افکار عمومی و رفتار رأی‌دهی شهروندان، فعالیت چشمگیری داشتند. با توجه به اهمیت انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰، کنش و رفتار مردم برای حضور در این انتخابات مورد توجه گروه‌های سیاسی قرار گرفت. این افکارسنجی‌ها توانسته‌اند تا حدودی مطالبه و خواست عمومی مردم را برای شرکت در انتخابات مشخص کنند. از آنجا که افکارسنجی‌های انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ یکی از ارکان مهم در تصمیم‌گیری‌ها در سطح کلان کشور است، می‌تواند مبنایی برای برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری احزاب و گروه‌های سیاسی کشور باشد. درخصوص اهمیت افکارسنجی‌های انتخاباتی، برخی فعالان گروه‌های سیاسی با استناد به گزارش افکارسنجی‌ها، به تحلیل انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ پرداخته‌اند. محمد مهاجری فعال اصولگرا با استناد به نظرسنجی جدید در مورد انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ به تعداد جالب‌توجه رأی‌دهندگانی اشاره کرده است که هنوز کاندیدای موردنظر خود را انتخاب نکرده بودند (پایگاه اطلاع‌رسانی و خبری جماران، سوم خرداد ۱۴۰۰). عباس عبدی، فعال سیاسی اصلاح‌طلب نیز تحلیل خود از انتخابات را مبتنی بر نظرسنجی‌های اعلام شده مراکز و مؤسسات پژوهشی فعال در زمینه پیمایش بیان کرد. او در آخرین گزارش انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ به دو مقوله میزان مشارکت و آرای احتمالی نامزدها براساس آخرین نظرسنجی تلفنی ایسپا و با جمع‌بندی از همه نظرسنجی‌های قبلی پرداخت (پایگاه خبری-تحلیلی سلام نو، سی‌ام خرداد ۱۴۰۰) از آنجا که مشارکت در انتخابات و رأی دادن از اصلی‌ترین مؤلفه‌های رفتار سیاسی مردم در انتخابات به